

тод научен, който обективно изследва едно обществено движение, както един лекар, да кажем, ще изследва: наследствеността, условията на живота, храната, простудяването, произволните причини и т. н. на един болен да определи болеста му, тжй и ти ще се разправиш с целия живот и околна сфера на героя си за да мотивираш всека негова крачка. Изкуството, според мен, предполага една по висша деятелност. То трябва да вземе резултата от изследванията и да ги възвести, като една религиозна истина, слава, величие и пр. Ала нема да седна да споря на дълго сега по този въпрос. Ти веднжж си приел първия метод, мислиш че той ще ти „даде именно *raison d'etre*“ — добре приятелю, но ти като един верен изследовател не можеш да вземаш още да правиш статистика на оздравелите и умрелите офгичави, които е лекувал с фантазиите си Д г Коh, ами ще вземеш ежедневния бюлютин, който издават болниците.

Питаш ме: има ли Базарова, Елена, Шубина, Рудина в Бжлгария? Е добре, щом ги нема тех, тогава тжрси Разколникова, Бай Ганя или още незнам там кого . . .

Ти приличаш на този лекар, който вижда, че болиия му гангрниясал, ще мре, а той се интересува от хропутницата му. Може хропутницата да е много интересна за наблюдаване и може тя да е признак там още на здравина на некой орган, но краката изгнили трябва да се отрежат. Е добре, приятелю, ти искаш да осветиш първите пробуждания на масовите движения — що ли? — Как тогава може да ти се обясни поведението, когато гледаш такива потресающа сжбития, като Трестеник и Дуран-Кулак, например, а вземаш да описват детинщините на неколко Сумпаровци! — не за това ли че ти си искал да угодиш на редакцията „Н. Вр.“; не за туй ли, че ти си искал да предложиш една услуга на Бжлгар. Соц. Демокр. Партия? Тжй литература не се сжздава.